

– rimeligheden af omfanget af registrerede arealer på en enkelt lodsejers ejendom.

Endvidere blev der mere generelt

– fremført kritik af informationen til de berørte lodsejere om de beskyttede arealer.

Skov- og Naturstyrelsen har indhentet bemærkninger til notatet fra parterne. Der blev i december 1996 afholdt 2 møder med De danske Landboforeninger og Dansk Familielandbrug om styrelsens notat.

Ribe og Sønderjyllands Amter har i november 1996 på ny skrevet til ministeren og bl.a. givet udtryk for en forventning om, at amterne på baggrund af den dialog, der har fundet sted med Skov- og Naturstyrelsen, kan administrere kulturengene i marsken med de frihedsgrader, der er nødvendige for at opnå en hensigtsmæssig og for befolkningen forståelig administration af loven.

Det kan endvidere oplyses, at Skov- og Naturstyrelsen i juni 1996 afholdt et møde med embedsmænd fra næsten alle amter om problematikken. Mødet efterlod det klare indtryk, at § 3-beskyttelsen af ferske enge ikke giver større administrative problemer andre steder i landet, og at teknikerne fandt beskyttelsen værdifuld. Enkelte jyske amter nævnte visse vanskeligheder med engdefinitionen.

I forbindelse med effektivvurderingen af naturbeskyttelsesloven har Nordjyllands og Viborg Amter givet udtryk for, at man finder definitionen af ferske enge vanskelig, og Ribe Amt har i lighed med landbrugets organisationer foreslået, at kulturengene udtages af beskyttelsen.

II. Den generelle beskyttelse af ferske enge efter naturbeskyttelseslovens § 3

1. Generelt

Den generelle beskyttelse af ferske enge blev indført med naturbeskyttelsesloven i 1992. § 3-beskyttelsen indebærer, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af ferske enge. Kun i særlige tilfælde kan amtet dispensere fra forbudet. Den landbrugsmæssige benyttelse af arealerne kan dog fortsætte som hidtil. Som det fremgår af lovbemærkningerne, udgør de ferske enge i dag en økologisk set meget betydende biotoptype, som rummer et bredt register af karakteristiske plantearter samt fugle, pattedyr, padder og insekter, hvoraf flere er truede, ikke blot nationalt, men også internationalt. Endvidere har de enge, der ligger di-

rette langs vandløb og søer, en særlig betydning som bufferzone, der medvirker til at reducere udsivningen af næringssalte m.v. til vandløb, søer, fjorde og kystnære havområder.

De ferske enge er generelt tillige centrale for den danske efterlevelse af bl.a. EF-fuglebeskyttelsesdirektivet, idet der ikke her i landet er gennemført en særlig lovgivning for disse områder. I stedet er det administrativt pålagt bl.a. amtskommunerne at varetage de internationale hensyn i deres administration af eksisterende love.

Alle amter har nu foretaget en vejledende registrering af arealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. En sammenstilling af de oplysninger, som amterne har indsendt til Skov- og Naturstyrelsen, viser, at 2,4 pct. af landets areal er registreret som fersk eng. I registreringerne er der ikke sondret mellem forskellige typer af enge og således heller ikke mellem såkaldte naturenge og kulturenge. Dette er heller ikke forudsat i lovgivningen og vejledningerne.

2. Særligt om marskegnene

I Ribe Amt udgør de registrerede ferske enge 5 pct. af arealet, hvilket er væsentligt højere end landsgennemsnittet. I Sønderjyllands Amt er engarealet opgjort til 2,7 pct. En væsentlig del af de ferske enge er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområder og er vigtige for opfyldelsen af de målsætninger, som fremgår af de internationale naturbeskyttelsesdirektiver og konventioner m.v., som Danmark har tiltrådt.

III. Naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttelse af ferske enge, specielt i relation til kulturengene i marskegnene

1. Begrænsninger i dispositionsretten

Fra amternes og landboorganisationernes side er det blevet fremhævet, at § 3-beskyttelsen af ferske enge indskrænker landmandens dispositionsfrihed og giver økonomiske tab. Det er især et problem ved generationsskifte/salg af ejendommen, ved nedgang i kvægbestanden med deraf følgende mindre behov for græsningsarealer, i forbindelse med øget behov for jord som følge af harmonikrav, og når EU-markedsordninger omlægges (eksempelvis bortfald af tilskud til grønpilleproduktion). Fra landbrugets side er det fremført, at disse forhold har overordentlig store konsekvenser for de berørte ejendommers værdi og har fået